

tíðindablaðið
sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyri útgávudagin

Útgevandi:
P/f Sosialurin
Abyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyritaksstjóri:
Krisjan Dahl
Bláðólk:
Hegni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagmy Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressen 1981

**Borgarligt
myrkaspæl****oddagrein**

IKKI eiti á, hvussu borgarliga pressan við Dimmu og Paula E. á odda júka og gremja seg um, at vanlukka Føroya, búskaparliga sorið, ikki longur verður duld sum mansmord.

Bert tað, at tala um vána standin, verður sagt at vera tað sama sum at leggja fót fyri teimum privatu fyrirkæðingum, sum annars kundu lánt óavmarkaðar upphæddir uttanlands. Men hvussu evarska lítið, ið í veruleikanum hevur verið lánt av privat-uttanlands uttan landskassaveðhald, verður einki sagt um.

KANSKA ov mong halda væl til standa í hesum samfelag. Glasururin — handilsgluggar og ovurmikið vøruútför á krumbahyllinum — er í lagi, helst í so gott.

MEN seinastu óhugnaligu veruleikarnir um vónaligu stóðu landsins og harvið »vanliga« borgarans, fáa nú helst fleiri og fleiri at skilja klinti frá hveiti, skilja fjalda vesadomin frá køvandi vælfærdargykinum, hesum borgarliga glasuri, sum í tilmálda tíð so væl kann ugga ynskishugsan fólksins, men sum ongantíð hevur givið nokrum mat í munnið.

GLASURURIN á lagkøku Paulasar er vissuliga rívnadur so tað munar, og nektaða vanlagna fólksins nú so himmalskríggjandi, at hálvavegna undrandi samkenslúvátanir longu eru komnar uttaneftir. Men samhugi verður ikki sýndur hesi lamdu tjóð frá okkara borgarligu undirgravarum við Paula E. á odda.

SAMKENSLA teirra verður enn sum áður vend móti teimum, sum tó nú helst verri kunnu fara at klina lánt marcipan í rívnandi skortarnar. Sektin liggur so á, hvussu fólkið skal livbjarga sær meðan roynt verður at línkað um avleiðingarnar av lántu glasurmiliardum frá farna landsstýrisins.

HVØRJIR samfelagsbólkar, ið seinastu árin hava verið fyrri størsta missinum, ívast eingin í. Hesir eru vanligu løntakararnir, teir uttan avskrivningarnar, ið vegna alsamt økta skattatrygð varandi »fyrilíðs-tollgjöld« og órimligar dýrtíðarvæðingar bert eftir hasum vanlukku fyra árunum hava fingið keypiorkuna skerda við 20-25 prosentum.

LÍTLÍGGI er tað fyrri hesi so illa hageiddu, at samfelagið sum heild nú stendur sum stóri taparin. Men skammiligt er, at borgarligi vørgin í føroyskum politikki ikki enn hevur — um ikki viðgingið seg sekan í politiska dáraverki sínum — so sýnt minsta sindrið av »forstálsis« ella bert nakað av samhuga við sunnari politisku kreftinum, sum hóast alt troysta sær at fara undir ónossligu upptøkuna, sum sambært sjálvan Paula E., so legði tað ljóðar, skuldi verið byrjað fyri góðum fyra árum síðani.

MEN óneyðugt er at spyrja, hví teir so einki gjørdur. Jú innast inni vistu teir, at skilagóðu vinnulíggjarnar, ið tá longu vóru framdar, kundu bera teir rættuliga væl áleiðis, um bert henda gáva varð umsitin við skili. Men heldur ikki kundu teir semjast um, hvat skilagott var.

LANDSINS lív og lagna varð sligin upp í glens og lagkøklusurur Paula E.'s var klíndur alt tjúkkari og tjúkkari til tess at dylja ráðaløysi og avleiðingarnar av teimum hissini »hirsu«, sum tó komu fyrri, mangan sjálvsøkin og í navni vana og kenninga.

»OKKARA« partur av lagkøkuni, sum tá skuldi bytast meiri kristiliga er kanska, sæddur við borgarligu harraeyggu Paula E.'s, nú so lítið og harvið rættvísar, at allir tegnar áttu at kunna sálást av frøi. Og rætt er, at dygd er í at fegnast um tað líta, ein fær. Men slík misnýtsla av tolni fólksins varð ikki told sum frá leið, ei heldur at hetta, at tey, ið lítið hava, skuldu fáa minni, varð gjørd til verðslaga politiska meginreglu.

EINHVØR broyting í stýrslagnum mátti og kundi ikki annað enn vera til tað betra. Hesa broyting hava vit fingið, men fávitskt er í bræði at vænta sær lættari livkor. Tó vil vilji nýggja landsstýrisins til ábøtur og ein rættvísari politik fyrri alt Føroya fólk stímbra okkum í biðanini eftir betri tíðum.

kr

Samgonguskjalið — viðmerkingar

Fyri neyðini vit finga eina arbeiðara/arbeiðandi stjórn her á landi aftan á 4 ára borgarlig stýri, har púrt einki hendi á almannaøkinum hvorki so ella so. Hetta er bert eitt øki, har onki er hent á. Skoða, og tú vilt verða varugur við á hvørjum økum nakað er hent. Jú á tí privat/kapitalistiska/-spekulanta-økinum. Tað kann ikki verða meiningin at fjálga um tann yvirfylta ríkmannabjólgin, ið altið hevur livað og livir framvegis í yvirflóð. Samgonguskjalið er skrivað og góðtikið av øllum teim fyra flokkunum, ið nú mynda landsstýrið.

Enn einaferð sæst tað so týðiliga, at eisini hesaferð — ár 1985 — hava bert mann — kallkyndi orðað hetta skjal.

Atli Dam, lögmaður, hevur fingið eina kvinnu í landsstýrismannaarmarnar hesaferð. Vónandi verður henda kvinnan ikki bert ein pyntidukka milum allar hanarnar har úti í Nesinum. Vónandi verður hon ein vill geit millum geitabukkarnar har úti — og ikki vil lata seg brúka sum pynt millum kallkyndið.

Viðv. teim búskaparligu tiltøkunum o.s.f. og slíkum materiellum lutum er óivað fyrri — tað er onki at ivast í.

Tað at fyrrv. lögmaður og Fólkafl. nú liða av hervilgari búskilsku, tað má verða teirra høvudpina. Tað er gott at »eingin fólur mein í annans bein«.

Hovdu hesi búskaparligu tiltøkini verið soleiðis háttað, at nú kom vend í, soleiðis at tikið verður frá teim ríku, soleiðis at tey fátaðu (undirklassin/-miðalklassin) finga gagn av hesi samgonguni, so var nógv vunnin. Vónandi verður tað so...!!!

Tað, sum er serstakliga festi meg við í hesum samgonguskjalinum, var hetta, Almennamál: bara tey andveiku skulu hava møguleika fyrri at fáa semiliv livkor her heima á klettunum.

Mær kunnugt stendur í teim flestu virkis- og stevnuskárum innan hesa ymsu flokka, at øll, óansæð hvørji tey eru og óansæð hvat eitt spjaldur er fest á tey — hava sama líka rætt at búleikast her í Føroyum... Men bert at taka ein litlan ból — uml. 200 — við í eitt samgonguskjal, tá ið vit vita, at um, 1200 — 1500 ella fleiri onnur »brekað« í Føroyum hava

hjálp/stuðul o.a. fyrri neyðini — at skera hondina av hesum, nú hugsi eg, at tað er ovboðið.

Vónandi reagera onnur enn eg hesum viðvíkjandi. Men eg vænti tó onga nevnuverduga reaktión — tí tað fólk, ið býr her á klettunum í dag er vorðið deytt/dripið í materialismuni... ongin andi... bert eginsyntar/materialistiskar beinagrindir...

Um so er, at hetta verður ein einoygdur bólur innan samgonguflokkarnar, ið siga seg vera sosialistiskar, so verður Várhara noyðdur at koma uppí leikin og vegleiða hesar einoygdu skapningar hansara...!!!

Um so er, at eg havi lisið hetta »litla« øki innan samgonguskjalið skeivt, so meg tit koma við eini nágreiniligar frágreiðing!!!

Javnaðarflokkurn sigur seg siggja langt fram. Jú stevnu- og virkisráðin sær langt fram, men hvat við teim persónum, ið umboða henda flokk í Løgtinginum og í Landsstýrinum, siggja teir langt fram?, men eftir hesum samgonguskjalinum at døma — hinir flokkarnir hava altið sagt, at teir bert ganga inn fyrri materialismuni og privatkapitalismuni/spekulanta-virkseminum o.s.f. so eg hevði vónað og væntað, at Javnaðarfl. tók sær annað skinn um bak og ikki gloymdi tann stóra bólin innan brekað í okkara samfelag...

Vónandi koma tit við eini frágreiðing hesum viðvíkjandi. Atli, faðir at hesum samgonguskjalinum burdi kunnað og torað greitt okkum frá hesum!!!

Javnaðarfl. hevur blakað hetta málsoki (almennamál) fyrri borð, er hann nú farin í reiðrið hjá spekulantunum/rík-mannabjólgunum í reiðrið hjá antisosialistunum? Vælgagnist tykkum...

Men tó í skrivandi stund havi eg als ikki mist mótið... hóast í andanum eg siggi »reiðrið« fult av smáum kapitalista-pisum...

Fyri uml. 15 árum síðan byrjaðu fólk at skriva her heima í Føroyum um tey andveiku og nakað hevur verið skrivað hesi árin hesum viðvíkjandi.

Nú verður aftur skrivað nakað í bløðunum... Jú sanniliga... Høgrarákið hevur fingið alt ov fastar fótur í okkara samfelag... Nú megu allar góðar demokratiskar kreftur

taka seg saman fyrri at fáa vent rákinum...

Men í øllum hesum »hurlivasanum« latum okkum ikki gloyma tann stóra bólin av teim brekaðum, sum altið hava verið noyð og verða tað støðugt, at flýggja av landinum...

Men einoygdin til allan henda upprunan eru bløðini/útværpið og ikki minst sjónvarpið viðv. upplýsing v.m.

Men tó — í øllum vónloysinum — havi eg kortini ikki mist mótið. Líti á, at Niels Pauli Danielsen, landsstýrismaður, ið m.a. hevur almennamál undir sær, at tú ikki gloymir tey uml. 1200-1500 onnur brekað í Føroyum. Biði í spenningi eftir, hvat tú vilt og fer at gera.

Havi álit á, at tú fer at fremja tað, ið teir undanfarna bert hava tosað um, at virka fyrri at øll, óansæð brek kunnu koma at búleikast her heima á klettunum í framtíðini. Gert tú hetta, so verður tú ein pionerur. Eg skal nokk biðja fyrri tær, og eg veit Várhara stendur mær við líð hesi sak viðvíkjandi, um ikki onnur gera tað.

Niels Pauli Danielsen, fá tað »konservativa reiðrið« úti í Nesinum at vakna!!!

Eins og í Fólkinginum fyrri mongum árum síðani, hvar teir høvdu eitt tjak viðv. stóðuni hjá teim brekaðum í Dk. Á sama hátt vóni eg, at tit fara at hava eitt tjak viðv. stóðuni hjá teimum brekaðum í Føroyum í dag!!!

NB. Hvat bleiv av tí ritinum, ið Sosialurin fekk tá einaferð í 1970-unum (Torfinn Smith var blaðstjóri tá) ið snúði seg um undirvising/viðgerð/-búst./arb. o.s.f. av brekaðum í Føroyum? (fotomakin hesum viðv. liggur enn heima í skuffu hjá undirritaða). Hvat bleiv av tí riti, ið skrivarin í Stjórn Føroya Javnaðarløksins fekk, og sum varð lagt fram á landsfundi Javnaðarløksins á vári 1984...?

sj

**Bókhalds-
virki**

EDV—skipan
tlf. 61376